

Zaujímavá architektúra, príjemné zákutia, historické pamiatky aj blízkosť mora. To všetko ponúka mesto Gdansk.

POĽSKO JE PRE SLOVENSKÝCH TURISTOV LACNOU KRAJINOU

Vstalo z popola

PERLA POBALTIA s dramatickým osudom a čarovnou atmosférou. Aj takéto prívlastky má Gdansk, jedno z najstarších poľských miest ležiace na brehu Baltského mora.

Viac ako osem hodín autom z hlavného mesta Slovenska alebo hodina a dvadsať minút letu, pričom do lietadla nasadnete na letisku

v Bratislave. Takéto trasy vedú do poľského trojmestia. Ide o trojuholník miest Gdansk, Sopot a Gdynia, odkiaľ postupne prinášame reportáže z unikátnych

a čarovných zákutí a zároveň príbehy troch Slovincov, ktorí si za domov vybrali región na severe Poľska v blízkosti Baltského mora. Ich životné príbehy vám

postupne opíšeme v ďalších vydaniach týždenníka Život.

Šestnásť poschodie

V Gdansku sedíme s Barbarou Barusovou Maliszewskou (44) na šestnástom poschodí v budove, ktorú miestni nazývajú Zeleniak. Je postavená v typickom socialistickom architektonickom štýle, turisti a turistky ju však radi vyhľadávajú, aby odtiaľ mohli z výšky obdivovať mesto ležiace na rieke Visle. Spoločne z okien tamojšej kaviarne pozeráme na panorámu mesta, ktoré je príkladom poľského vzdoru, usilovnosti aj schopnosti vstať

z popola. Gdansk, plný turistov v každom ročnom období, očarí úzkymi dlaždicovými uličkami, veľkolepými budovami s ostrými strechami pripomínajúcimi Amsterdam a mohutnými tehlovými kostolmi. Historické centrum na prvý pohľad pôsobí, akoby bolo vybudované v 16. storočí. Jedno z najkrajších miest Európy však bolo na začiatku druhej svetovej vojny takmer úplne zbombardované. Poliakom sa podarilo takmer nemožné: architekti a remeselníci znovuvytvorili staré mesto v jeho historickej podobe. Gdansk sa tak z ruín opäť postavil na nohy. Barbara, ako nám opisuje, žije v Poľsku dvadsať rokov, po Krakove nasledovala Varšava, najdlhšie je práve v Gdansku, mesto je jej srdcovou záležitosťou. Domov si zámerné vybudovali v blízkosti Baltského mora, aby v lete vychutnávali kúpanie v morských vlnách a v zime zase prechádzky po zasneženej pláži.

Moskva aj Gdansk

Jej cestovný pas je plný pečiatok. Pragmatická, sčítaná a scestovaná Barbara sa narodila v Moskve, kde jej rodičia študovali. Mama, pôvodom z Poľska, sa rozhodla nasledovať Barbarinho otca na Slovensko, konkrétne do Nových Zámkov. V tomto meste Barbara aj vyrastala. „Študovala som na prírodovedeckej fakulte v Bratislave, potom to bolo štúdium v Amerike blízko New Yorku. Tam som sa v roku 2002 zoznámila s terajším poľským manželom.

Úzke vydláždené uličky sú typické pre toto mesto, ktoré patrí medzi najkrajšie európske metropoly.

S jantárom sa tu stretnete na každom kroku, v luxusných obchodoch, v múzeu aj v nákupných uličkách.

lom. Keď sme sa vrátili domov, dva roky sme mali vzťah, ako sa povie, na diaľku. Spoločne sme potom skúsili žiť v Anglicku. Lenže môj manžel je povoláním herec, preto voľba padla v prípade nášho spoločného života na jeho domovinu, na Poľsko. Nedávno sme oslávili devätnásť výročie svadby, máme spolu dvoch synov.“ Barbara pracuje v oblasti

obchodu a informačných technológií, na poľskom pracovnom trhu okamžite našla uplatnenie, dokonca hovorí o lukratívnych miestach aj preto, že ovláda anglický, nemecký, ruský, český a slovenský jazyk.

Lacná krajina

Podľa ostatného sčítania obyvateľov žije u našich severných →

Okúzľujúci je aj pohľad na monumentálne tehlové kostoly.

Európske centrum Solidarity mapuje poľské dejiny od komunistického režimu až po jeho pád.

→ susedov viac ako päťtisíc Slovákov a Sloveniek, reálne je ich tam asi desaťtisíc. V okolí Gdanska je ich približne dvesto. V porovnaní s ostatnými európskymi aj svetovými krajinami je

to nízky počet. „Poliaci sú spolu s Japoncami najuzavretejší národ. Neradi prijímajú cudzincov, myslím si, že je to dané históriou, konkrétne druhou svetovou vojnou, keď poľský ná-

Gdansk po celý rok navštevujú turisti z celého sveta.

rod veľmi trpel. Situácia sa zmenila, keď vypukla vojna na Ukrajine. Práve Poľsko prijalo najviac ľudí utekajúcich pred vojnou. Iné je to v prípade turizmu. Poľsko je pre slovenských turistov

a turistky v prvom rade lacná krajina, lacnejšia je tam napríklad strava. Poľsko má bohatú tradíciu chovu dobytka, preto má v ponuke veľmi pestrý výber mäsa a mliečnych výrobkov. Je

Najväčším tehlovým kostolom na svete je Bazilika Panny Márie v Gdansku.

bežné, že v obchode si môžete vybrať z päťdesiatich druhov šunky,“ vysvetľuje nám Barbara.

Čokoláda aj „toaleták“

Poliaci si na rozdiel od nás zaslúžia poklonu za to, aký veľký ekonomický skok urobili. „Za čias môjho detstva sme Poľsko vnímali ako chudobnú krajinu. Moji poľskí rovesníci a rovesníčky mi hovoria – vy ste mali všetko, čokoládu aj toaletný

papier, my sme nemali nič. Za tých dvadsať rokov, čo tu bývam, vidím obrovský progres. Poľsko v určitom okamihu dobehlo Slovensko. Vidieť to hlavne na infraštruktúre, myslím tým cesty, chodníky, budovy. Poznám to z osobných skúseností. Keď cestujem domov do Nových Zámkov, cez celé Poľsko sa presúvam autom po kvalitnej diaľnici. Najväčší problém pre mňa nastáva na úseku

Srdcom Gdanska je práve historické centrum.

Architektúra domov pripomína Amsterdam.

Kostolné veže využívajú turisti kvôli vyhladkam na mesto.

Trnava – Nové Zámky. Keď prechádzate Poľskom, vidíte že takmer každý park, múzeum či iné budovy sú označené tabuľkou, že ide o obnovenie z fondov Európskej únie. Aj poľská spoločnosť bola rozdelená pre politiku, takisto tu mali pri moci všakovakých politikov, napriek tomu to nezabrzdilo ich ekonomický rozvoj,“ hovorí Barbara. Poliaci sú veľmi zdatní obchodníci, možno →

NM2501755/1

TWIGGY

POVEDZ KILÁM ZBOHOM!

3 ÚČINKY V 1 KAPSULE

znižuje chuť na jedlo

stabilizuje cukor v krvi

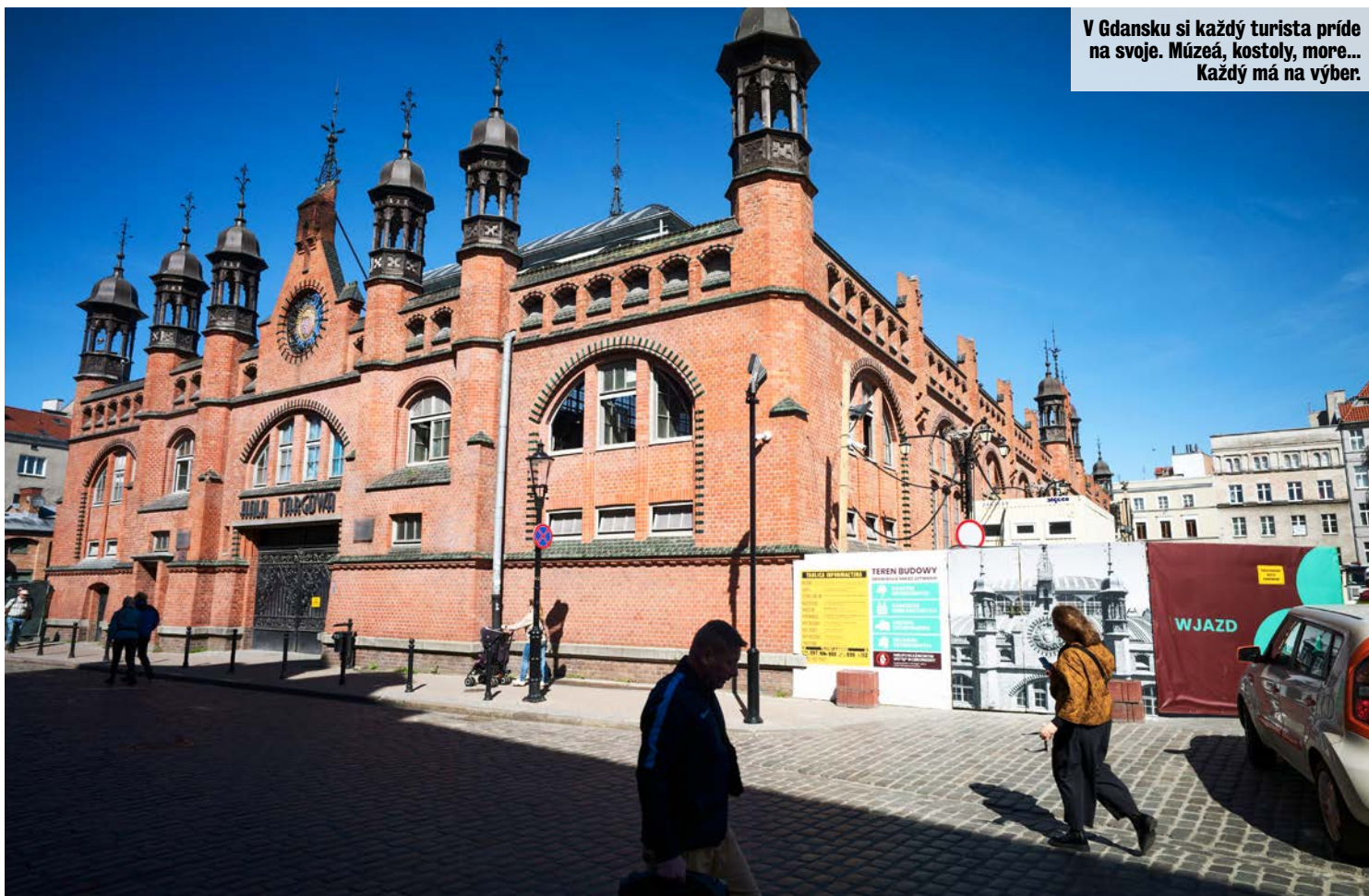
spaluje tuky

PRVÝ PRÍRODNÝ SLOVENSKÝ DOPLNOK, KTORÝ NAHRÁDZA INJEKCIU NA CHUDNUTIE

V Gdansku si každý turista príde na svoje. Múzeá, kostoly, more... Každý má na výber.

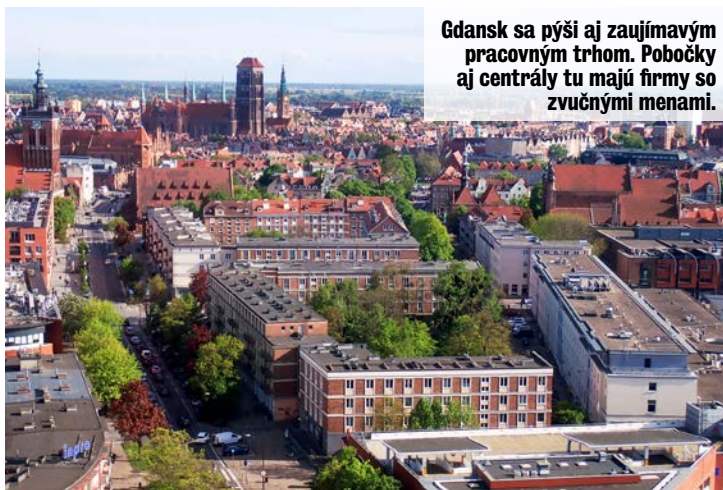
→ aj táto vlastnosť ich vystrelila na vrchol ekonomického olympu. Barbara, ktorá pracuje v oblasti obchodu, môže porovnávať. „Najradšej spolupracujem s Čechmi. Robia lojálny biznis, dá sa s nimi dohodnúť, dodržiavajú slovo. Poľsko, to sú nízke marže, veľká konkurencia a pri obchodnom rokovaní treba byť extrémne rýchly a ostrý. Slováci akoby ani nemali lakte, nepoužívame ich, sme tichučko, robíme si svoje, trochu sa ozývame, ale veľmi nekričíme. Možno aj pre toto nás Slovákov majú Poliaci veľmi radi.“

Prestížna univerzita

Poľského obchodného ducha cítiť aj v samotnom Gdansku. Čarokrásne mesto odkiaľživa patrilo k najväčším a najbohatším mestám v Európe. Okrem cestovného ruchu sú veľkým kapitálom tohto mesta tri prestížne univerzity. „O trojmestí sa hovorí, že v Gdansku sa má pracovať, v Gdyni bývať a v Sopote sa zabávať. V Gdansku

sídlí prestížna uznávaná technická univerzita, odkiaľ vychádzajú veľmi zdatní odborníci a odborníčky v IT sfére. Aj vďaka tejto univerzite, ktorá je liahňou úspešných mladých ľudí, pôsobí v Gdansku výskumné centrum americkej spoločnosti Intel, kde je zamestnaných 200-tisíc ľudí. Veľa zahraničných firiem tu má svoje centrály, švédske spoločnosti tu vybudovali napríklad banky,

poistovne. A všade sa stavia. Poliaci sú veľmi pracovití, zruční a podobne ako my Slováci chcú bývať vo vlastnom, preto ten stavebný boom. Okrem toho migrujú za prácou na turnusy do neďalekého Švédska, na presun využívajú leteckú dopravu alebo trajekt. Veľmi žiadani sú tam hlavne remeselníci. Veľa ľudí z Gdanska je tradične zamestnaných v lodeni- ciach.“

Gdansk sa pýši aj zaujímavým pracovným trhom. Pobočky aj centrály tu majú firmy so zvučnými menami.

Neptúnova fontána

Pre tých, ktorí sa rozhodnú v Gdansku stráviť dovolenku či predĺžený víkend, má Barbara odporúčanie, nevynechať miestne múzeá. „Na jednej strane sú zriadené v edukačnom duchu, na druhej strane sa v gdanských múzeách určite nebudete nudiť, skôr naopak.“ Poliaci sú veľmi svedomití v pripomínaní si vlastnej histórie. Je to skratka ich národná črta. Nečudo preto, že v Gdansku sa nachádza obrovské Múzeum druhej svetovej vojny. Návštevníkom a návštevníčkam ponúka jednu z najväčších historických expozícií na svete. Namiesto suchých historických faktov v múzeu prezentujú v prvom rade príbehy obvyčajných ľudí, ktorí počas vojnového besnenia vždy trpia najviac.

Mesto Gdansk sa v osemdesiatych rokoch 20. storočia stalo centrom boja poľských robotníkov proti komunistickému režimu, čo malo za následok vznik hnutia Solidarita. Jeho predsta-

Po historickom centre sa dá túlať celé hodiny, vždy je čo obdivovať.

BARBARA nám rozpráva zaujímavosti o Poľsku aj meste Gdansk, kde žije s rodinou.

viteľ Lech Wałęsa sa neskôr stal prvým demokraticky zvoleným prezidentom v postkomunistickom Poľsku. O modernej histórii mesta sú zase expozície v Európskom centre Solidarity.

Gdansk je nazývaný aj hlavným mestom jantáru. Sídli tam Medzinárodná jantárová asociácia aj množstvo dizajnérov, obchodníkov a výrobcov jantárových šperkov a jantárových predmetov. Ak chcete vedieť viac o tom, prečo je jantár úzko spojený s týmto mestom, všetky odpovede ponúka práve Múzeum jantáru. Jantár je v Gdansku v ponuke takmer na každom kroku. V luxusných predajniach šperkov, ale aj v malebných úzkych uličkách v predajných stánkoch. Milovníci a milovníčky jantáru by nemali okrem toho vynechať Kostol svätej Brigity. Nachádza sa tam chýrny jantárový oltár. Kostol bol počas druhej svetovej vojny celkom zničený a jeho obnova bola finančne aj časovo náročná. Mesto ponúka okrem múzeí spektrum architektonických

skvostov, každý z nich má svoj príbeh. Chýrnu Neptúnovu fontánu napríklad počas druhej svetovej vojny demontovali. Miestni ju ukryli, aby ju po vojne mohli dať do pôvodného a funkčného stavu.

Športové mesto

V Gdansku žije približne 480-tisíc obyvateľov. Barbara tam so svojou rodinou žije deväť rokov, presťahovali sa z Varšavy kvôli zaujímavej pracovnej ponuke. S odstupom času Barbara hovorí, že pre jej rodinu to bolo veľmi dobré rozhodnutie. Život v Gdansku vníma hlavne cez jeho výhody. „Žije tu veľa mladých ľudí, súvisí to, ako som spomínala, s troma miestnymi univerzitami. Ja vnímam Gdansk ako športové mesto. V okolí je vybudovaných veľa zaujímavých cyklotrás. Ďalším veľkým pozitívom sú lesy v okolí mesta. Miestni ľudia ich vo veľkej miere využívajú na turistiku, prechádzky a rôzne športy. Bežné je stretávať tam rodičov s kočíkmi.“

ERIKA SZALAYOVÁ

FOTO: IVAN KOVÁČ

NM2501935/2

Stefan Bačkor
vysokohorský nosič
Vysoké Tatry

„Pre vysokohorské výstupy aj každodenné výzvy.
Versan je kľbová výživa, na ktorú sa môžeme vždy spoľahnúť.“

Žiadajte v lekárni aj online
na **eshop.valentis.sk**

valentis